

Ātrā skicēšana

Ilga Leimanis

Lektore no
Londonas mākslas universitātes, UAL,
vieslekcija un praktiskā nodarbība
Rīgas Tehniskajā universitātē
Arhitektūras fakultatē

Lekcija noritēja ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu darbības programmas «Izaugsme un nodarbinātība» 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa «Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās» projekta Nr. 8.2.2.0/20/I/008 «Rīgas Tehniskās universitātes un Banku augstskolas doktorantu un akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās» ietvaros

Lekcijas mērķis

- Veikt eksperimentu studējošo auditorijai visos arhitektu studijuursos.
- Uzaicināt lektoru arhitektu skiču meistarklasei profesionālo studiju veicējiem un interesentiem arī starptautiskai auditorijai. Lektors ir izstrādājis metodes, kas ir apkopotas izdevumā «Sketching perspective», 2021.gadā, Londonā.
- Pētījumam salīdzināt metodes, apkopot rezultātus un gūt atsauces. Apzināt pētījuma problēmsituācijas.
- Izstrādāt nākamo eksperimentu arhitekta zīmējuma izpētei.

Lekcijas mērķis

- Studenti apgūst ātro skicēšanas metodi. Lektors īsā laika posmā 1h 30min. ātri un mērķtiecīgi aicina uztvert telpu un zīmēt skices ar laika limitu vienai skicei 3 min.
- Lekcijas laikā veikt novērojumu, fiksēt problēmsituācijas turpmākiem pētījumiem un metodēm.

Pieteikums

- Uz lekciju ieradās iesniedzot pieteikumus e-pastā uz elina.elere@rtu.lv 50 studenti, LV , Erasmus studenti 4 un viens mācībspēks. Klātienē vēl pievienojās RTU Arhitektūras fakultātes mācībspēki un daži interesenti bez pieteikuma e-pastā. Klātienē dalībnieku skaits bija 80.
- Lekcijas norises vieta bija RTU Arhitektūras Fakultātes Tēlotājas mākslas katedras zīmētava 435. telpa.
- Lekcija tika publiskota RTU Arhitektūras fakultātē un sociālo mēdiju vidē.

Pieteikums

- Lekcijas norises vieta bija RTU Arhitektūras Fakultātes Tēlotājas mākslas katedras zīmētava 435. telpa.
- Lekcija tika publiskota sociālo mēdiju vidē.

Pieteikums

- Lekcija tika publiskota RTU Arhitektūras fakultātē ar plakātu un publiskota Ortus.

ortus.rtu.lv/f/u10111s5/p/rtu-jaunumi.u10111n99/max/render.u?pp_action=article&pP_id=44627

SKICEŠANA
10:15
435.STUDIJA
14.02.2023
Rīgas Tehniskā Universitāte

Aicinām RTU Arhitektūras fakultātes studējošos apmeklēt Londonas Mākslas universitātes lektores Ilgas Leimanis vieslekciju «Ātrā skicešana». Lekcija notiks 14. februārī plkst. 10.15 RTU Arhitektūras fakultātē, Ķīpsalas ielā 6, 435. telpā (zīmētavā).
Interesentus lūdzam iepriekš reģistrēties, nosūtot e-pastu Elīnai Elerei (elina.elere@rtu.lv).

Ilga Leimane ir dzimusi Kanādā un šobrīd dzīvo Londonā. Viņa ir māksliniece, pedagoģe un pētniece. Kopš 2015. gada Ilga Leimanis ir asociētā lektore un skicešanas un ideju ģenerēšanas radošās darbnīcas vadītāja Londonas Mākslas universitātē. Zīmēšanas prasmes Ilga Leimanis studentiem palīdz apgūt un pilnveidot jau gandrīz 20 gadus. 2006. gadā viņa Londonā sāka strādāt par zīmēšanas pasniedzēju arhitektūras un dizaina profesionāļiem, pēc tam vadīja ISO kursu zīmēšanā Centrālajā Sentmārtina koledžā. Ilga Leimanis ir izveidojusi zīmēšanas grupu «Drawn in London». 2021. gadā «The Crowood Press» apgads laida klajā viņas grāmatu «Sketching Perspective» (Skicējot perspektīvu).

Pagājušajā gadā Ilga Leimanis ieguva Pēcdiploma akadēmiskās prakses sertifikātu mākslas, dizaina un komunikācijas specialitātē (PgCert) Londonas Mākslas universitātē. Šobrīd viņa turpina maģistra studijas akadēmiskajā praksē.

Savā darīradē māksliniece apvieno zīmējumu, kolažu un instalāciju. Viņa ir mākslinieku organizācijas «Five Years» biedre.

Lasiet interviju ar Ilgu Leimanis interneta mākslas un kultūras portālā Arterritory.com

Ilgas Leimanis vieslekcija RTU AF notiek ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu darbības programmas «Izaugsme un nodarbinātība» 8.2.2. specifiskā atbalsta ārkārtas «Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās» projekta Nr. 8.2.2.0/20/1/008 «Rīgas Tehniskās universitātes un Banku augstskolas doktorantu un akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās» ietvaros.

Lekcijas mērķis

- Iepazīt cita lektora pieredzes metodi arhitekta studiju zīmējumā.
- Uzzināt jaunu «ātrās skicēšanas» metodi.
- Iegūt materiālu izziņai no tieša avota promocijas darbam.
- Salīdzināt RTU Arhitektūras fakultātē arhīvu materiālus ar esošo studentu veikumu un skicēm pēc lekcijas.
- Veikt aptauju dalībnieku vidē, iegūt jaunas ierosmes skicēšanas metodes meklējumos.

Lekcijas uzdevums

- Vērot studentus nodarbības laikā
- Fiksēt skicēšanas laikā tapušo darbu kvalitāti un kvantitāti. Kvantitātei bija liels uzsvars, ņemot vērā lekcijas nosaukumu.
- Iepazīt cita lektora metodes un pieredzi.
- Izaicināt pēc Covid pandēmijas studentus kopā skicēt vienotu uzdevumu vieslektora vadībā.
- Apkopot respondentu atbildes. Veikt secinājumus.

Iesildīšanās

- Lektore Ilga Leimanis aicināja interesentus-studentus un mācību spēkus piecelties un izkustēties. Veikt relaksējošas roku kustības, atbrīvojot roku, plecu muskulatūru. To darot ar apļveida kustību.
- Sekoja iesildīšanās otrais posms, ar zīmuļiem /flomasteriem/lodīšu pildspalvām uz papīra. Sākumā izkustināja delnas locītavu, velkot riņķa līniju uz papīra (sk.3.att.). Pēc tam horizontālas un vertikālas līnijas ar vienu krustpunktu centrā (sk.4.att.). Akcents tiek likts uz līniju vieglumu. Kustība sākas no pleca, kustības vertikāli un horizontāli veic ar augšdelmu un apakšdelmu reizē- darbību veic ar visu roku. Līnijas vienā virzienā tiek vilktas vairākas reizes kā meklējot sasaisti ar papīru. Lekcijas laikā tiek minēts, ka līnijai nav jābūt «perfektai» - domāts- taisnai kā ar lineālu vilktai.

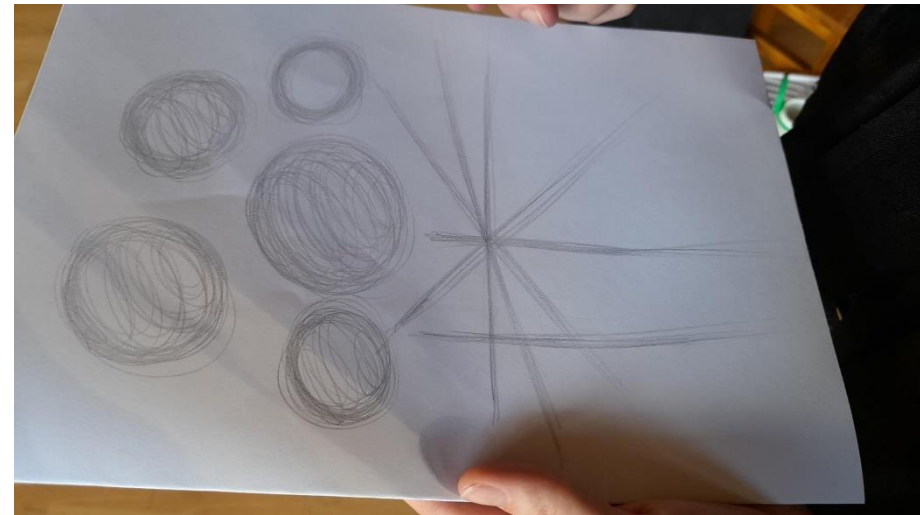
1.att.

2.att.

3.att.

4.att.

1 punkta perspektīve

- Nodarbības pirmā tēma bija centrālā perspektīve/ 1 punkta perspektīve.

Lektore I. Leimanis aicināja dalībniekus aizņemt vienu pusi no zīmētavas. Skicēšanu veica stāvot kājās (sk.5.att.). Otra zīmētavas brīvā daļa bija zīmēšanas objekts. Tika veikta pirmā «ātrā skicēšana» .

Dalībniekiem bija jāpaceļ acu augstumā papīra lapas pret sevi turot vertikāli un zīmuļus bija jātur tuvu pie acīm (sk.6.att.), jāmeklē griestu un sienu salaiduma līniju slīpumu. Pārnesot perspektīvē aizejošās griestu līnijas un jāpārnes uz papīra. Nākamajā posmā tika veikts grīdas un sienas salaiduma līniju slīpuma pārnesums uz papīra. Beigās tika iezīmēta gala siena- neliels taisnstūris, lai vairāk iegūtu telpu priekšmetiskai videi.

- Horizontu iezīmēja pēc tam, kad bija ar griestu un grīdas slīpnēm noteikts to satekpunkts.

5.att.

1 punkta perspektīve

- No satekpunkta vēdekļa veidā vilktas līnijas no centra uz horizonta vertikāli uz abām pusēm. Sekojoši izveidojot vēdekli griestu un grīdas daļās (sk. 7.att.) . Vēdeklis ļāva ātri noteikt arhitektonikas un interjēra priekšmetu izvietojumu perspektīvē (sk.8., 9.att.).
- Stafāža- cilvēku stāvu ievietošana telpā.

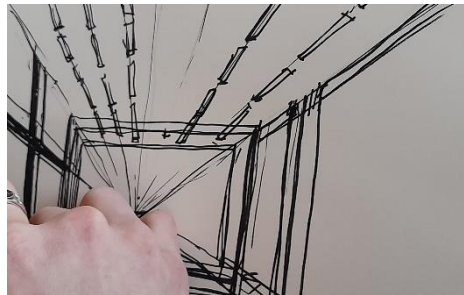
6.att.

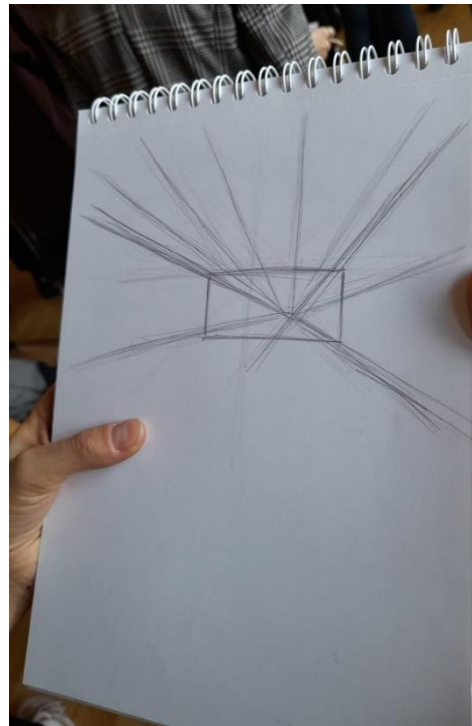
7.att.

8.att.

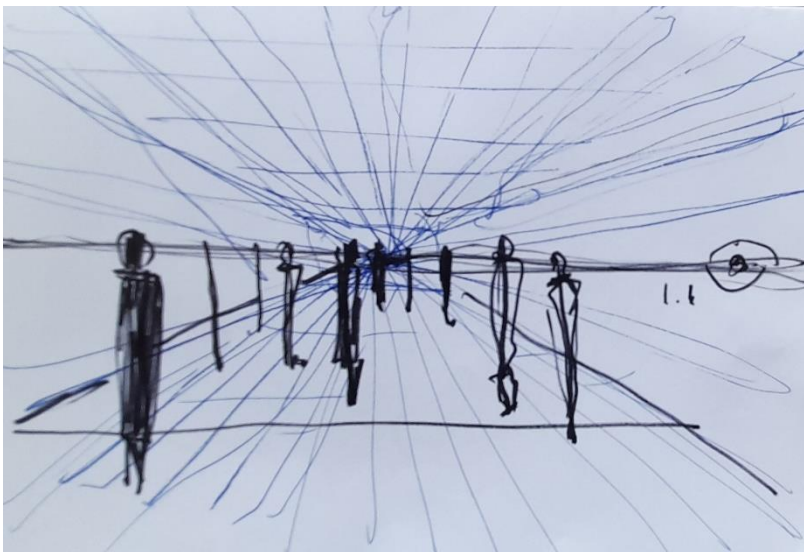

9.att.

Ilgas Leimanis lekcijas laika tapusi
skice, f/liner, ball pen, paper,
14.02.2023, RTU AF.

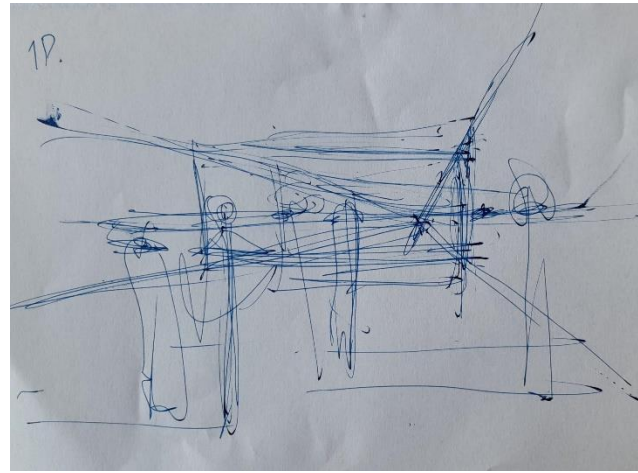

1 punkta perspektīve

- Tēmas noslēgumā , dalībniekus aicināja veikt fotofiksāciju centrālās perpektīves skatam, turot mobilos tālruņus iepriekš aprakstītā veidā kā papīra lapas. Ievērojot vertikālām sienu līnijām jābūt paralēlām ekrāna malām.
- Saistītais uzdevums bija veikt skici no mobilā tālrunī redzamā attēla. Dalībniekus aicināja apsēsties. Atvērt tālrunī attēlu. Novietot tuvu pie papīra lapas, veikt pārnesi kā skicējot no dabas (sk.10., 11. att.).
- Skicēm veltītais laiks 3-5 min.

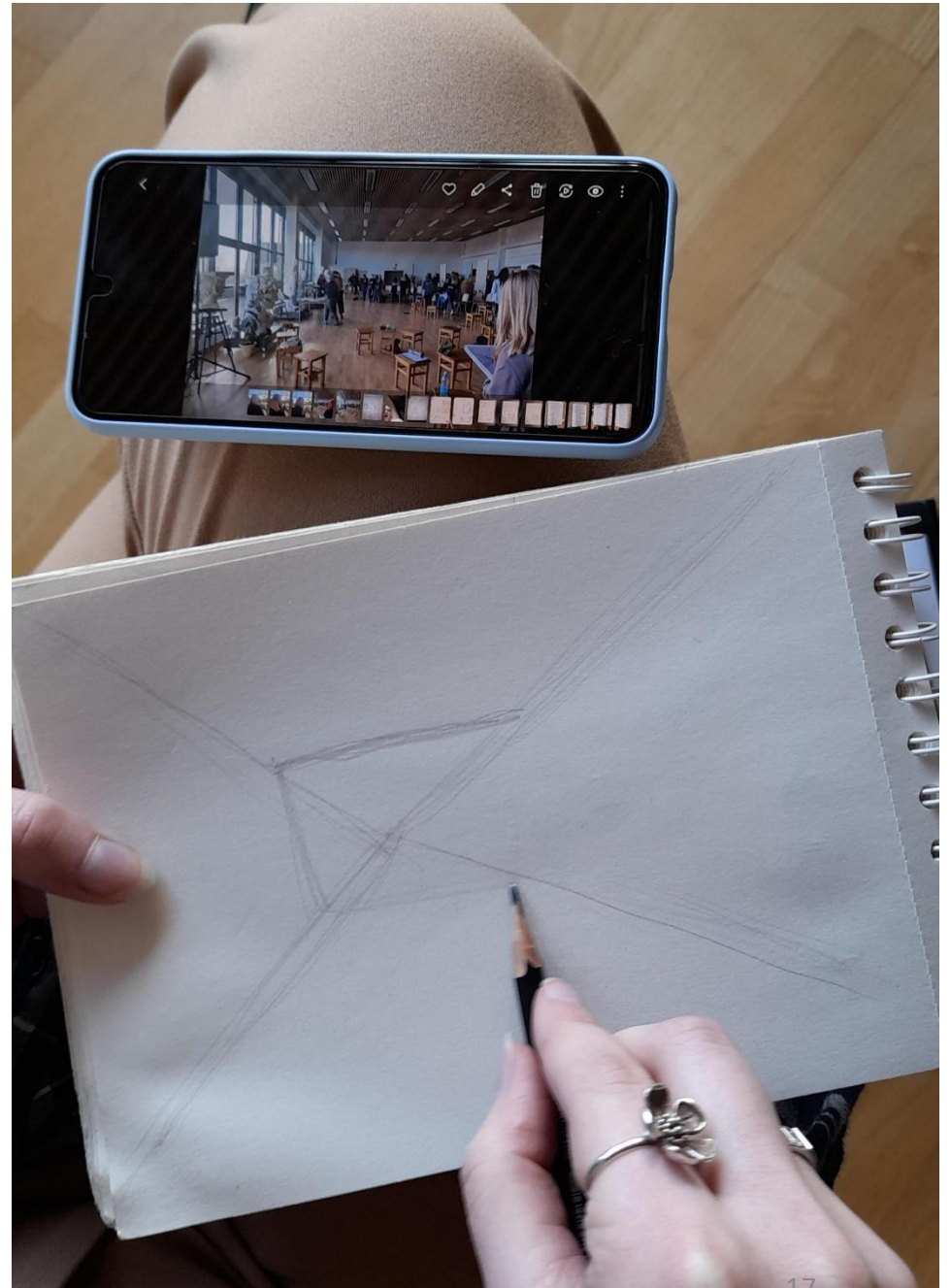
10.att.

Raksta autores, E. Eleres skice,
lodīšu pildspalva, papīrs,
14.02.2023, RTU AF

11.att.

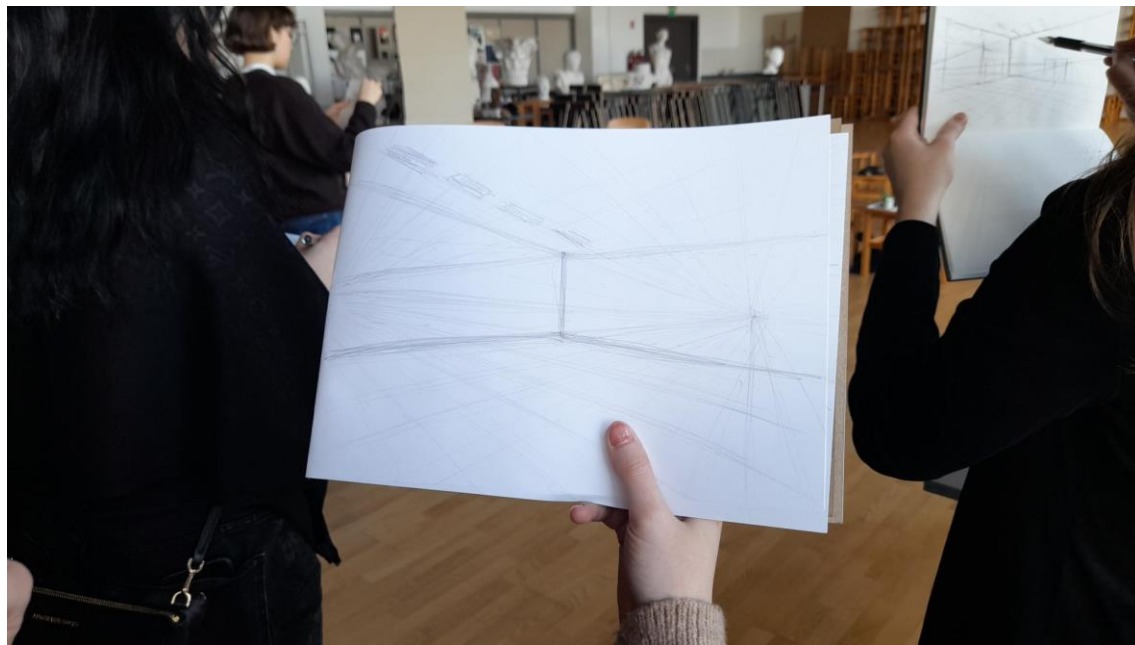
2 punktu perspektīve

- Nodarbības otrā tēma bija stūra perspektīve/ 2 punktu perspektīve.
- Lektore I. Leimanis aicināja dalībniekus vēlreiz piecelties kājās un ieņemt zīmētavā vietu pret kādu no telpas tālākajiem stūriem. Tika veikta jauna «ātrās skicēšanas» sesija. Dalībnieki stāvot kājās ievilka lapā viduslīniju.
- Otrā līnija, ko zīmēja bija horizonts. To atrada saprotot, kāds ir acu augstums pret stūri dabā. Iezīmēja lapā «stūra» vertikālā nogriežņa sākumu un beigas ar perpendikulāru, īsu līniju. Izveidojot romiešu iniciāli « I » . Nogriezni proporcionāli acu augstumam dabā sadala daļās uz papīra.

2 punktu perspektīve

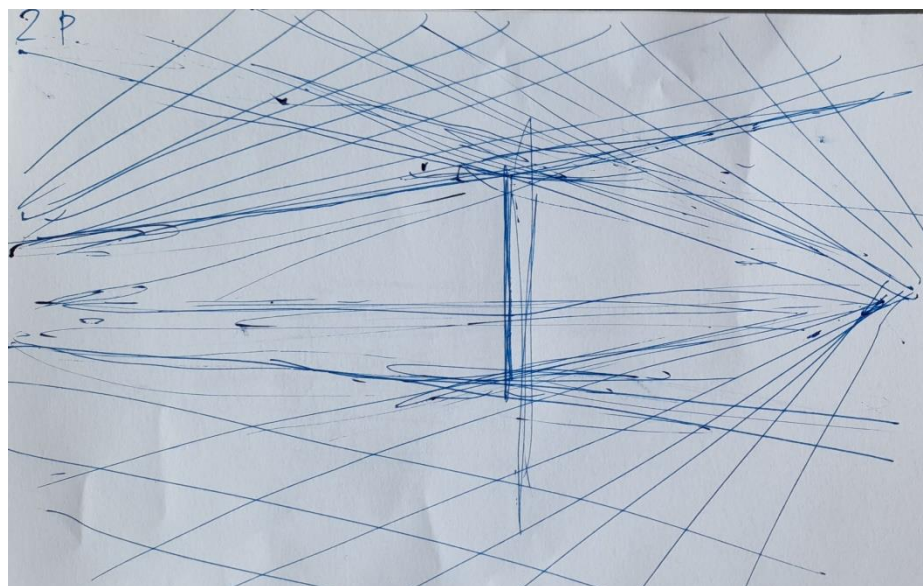
- Trešo un ceturto līniju skicēja lapu turot acu augstumā pret sevi vertikāli un zīmuli pietuvinot acīm. Atrada griestu un sienu salaiduma līniju slīpumus. Pārnesa perspektīvē aizejošās griestu un sienu salaiduma līnijas uz papīra caur vertikālā nogriežņa augšējo galējo perpendikulu (sk.12.att.).
- Piekto un sesto līniju- zīmēja grīdas un sienu salaidumu, krustojot līnijas caur apakšējo vertikāles perpendikulu. Perspektīvē esošās līnijas pārnesa turot zīmuli tuvu pie acīm kā aprakstīts 1 punkta jeb centrālās perspektīves sadaļā.
- Satekpunktus uz horizonta noteica līnijas pagarinot no stūra uz labo un kreiso pusi.
- No abiem satekpunktiem uz lapas iekšpusi skicēja līniju ritmu izvērstu vēdekļi (sk.autores foto)
- Stafāža- cilvēku stāvu izvietojumu skicēja, pieņemot, ka aptuveni visu stāvu acu augstums ir skicētāja horizonts. Noteica atrašanās vietu salīdzinot ar stūrī esošo attālumu no grīdas līdz horizontam.

12.att

Ilga Leimanis norāda uz stūri/2 punktu perspektīvi

Raksta autores,
Elīnas Eleres
skice, lodīšu
pildspalva,
papīrs,
14.02.2023,
RTU AF

2 punktu perspektīve

- Iztēles uzdevums bija pēdējais lekcijā.
- Dalībniekus aicināja apsēsties un iegūtās prasmes izmantot savam iztēles zīmējumam. Tēma nemainīgastūra perspektīve.

Apkopotie aptaujas rezultati LV un English

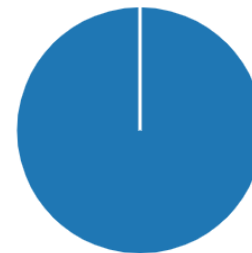
- Uz Latviešu valodā izplatītajām anketām dalībnieku e-vidē- e-pastos un uzaicinot pildīt Microsoft Forms Outlook, atbildēja 44 dalībnieki.
- Angļu valodā 4 dalībnieki
- Kopā 48 (praktiski puse respondentu) dalībnieki ir devuši atgriezenisko saiti.

1. Vai Jūs gūvat skaidru priekšstatu par to, kas ir ātrā skicēšana? (0 punkts)

[Detalizēta informācija](#)

ieskati

● Jā	44
● Nē	0
● Nezinu	0

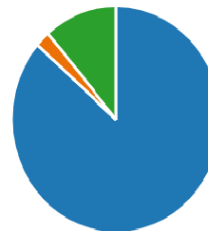

2. Vai mācēsiet pielietot ātro skicēšanu studijās? (0 punkts)

[Detalizēta informācija](#)

ieskati

● Jā	38
● Nē	1
● Nezinu	5

3. Vai pēc lekcijas Jūs guvāt kādus jaunus veidus/prasmes skicēšanā? (0 punkts)

[Detalizēta informācija](#)

Ieskati

● Jā	39
● Nē	2
● Nezinu	3

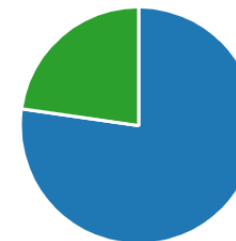

5. Vai varēsiet izmantot studiju vai darba posmā? (0 punkts)

[Detalizēta informācija](#)

Ieskati

● Jā	34
● Nē	0
● Vēl nezinu	10

4. Lūdzu aprakstiet, kādas jaunas prasmes ieguvāt? (0 punkts)

[Detalizēta informācija](#)

44
Atbildes

Jaunākās atbildes

"Iemācījās, kā ātri noprecizēt perspektīvas līnijas. Iemācījās, kā pareizāk tur..."

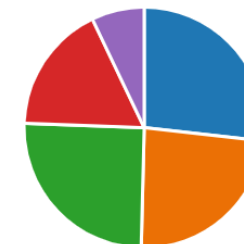
"sapratu kā ātri skicējot pareizi noteikt slīpumus"

"Ērtāks zīmūļa turēšanas variants, ātra taisnu līniju zīmēšana"

6. Vai apgūtās prasmes būs derīgs rīks sekojošos variantos? (0 punkts)

[Detalizēta informācija](#)

● Ideju ģenerēšanā	34
● Informācijas nodošanā	30
● Komunikācijā ar darba kolēģiem	32
● Komunikācijā ar pasūtītāju	22
● Cits variants	9

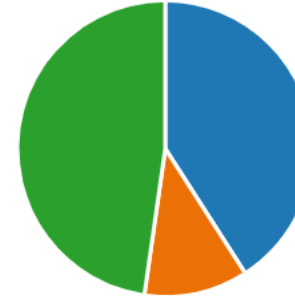

7. Vai Jums būs vajadzīga papildus literatūra pēc nodarbības/lekcijas? (0 punkts)

[Detalizēta informācija](#)

 Ieskati

	Jā, noteikti!	18
	Nē, viss skaidrs!	5
	Nezinu, vēl neesmu apzinājies.	21

Dažas respondentu izvērstās atbildes uz jautājumiem, par jaunatklājumiem lekcijas laikā:

Kā noteikt telpas izmērus, lai labāk attēlot uz lapas. Kā radīt telpas dziļuma sajūtu, un cik plašu telpas daļu var attēlot skicē

Zīmuļa turēšana

Par to, ka nav visam jābūt perfektam, vienkārši droši jāskicē.

nekārtīgums ātrajās skicēs ir ok

Telpas leņķu precīza pārvešana uz neliela formāta skicēm, tas pats ar efektīvāku leņķu pārvešanu no bildes

Secinājumi

- Lekcija noritēja veiksmīgi, paredzētajā laikā. Dalībnieku skaits klātienē bija lielāks par pieteikumiem e-pastā.
- Nākotnē šim faktam jāpievērš uzmanību vairāk, pievienojot uzsaukumā tikai apmeklējumu pēc pieteikuma e-pastā
- Lektore un interesenti sadarbojās lieliski. Lektore veica arī atsevišķas individuālas konsultācijas.
- Lekcijas norise dokumentēta fotofiksācijā un pierakstos, iegūti fotoparaugi no vieslektores radošā darba lekcijas laikā un studējošiem.
- Iegūts materiāls izpētei un salīdzināšanai promocijas darba progresam.
- Anketu rezultāti ir analīzei derīgi un ir vērtīgs materiāls nākamā eksperimenta- nodarbības uzdevumu izvirzīšanai.
- Apkopotie dati ir iekļaujami promocijas darba izpētes salīdzinājumam.

Pateicos par sniegto atbalstu izpētes materiālu iegūšanai turpmākai pētniecībai. Plānoju gūtos rezultātus apkopot un par tiem ziņot tuvākajās konferencēs. Jaunās metodes salīdzināt ar RTU Arhitektūras fakultātes Tēlotājas mākslas katedras arhīviem un metodēm, un manā praksē izstrādātām metodēm. Plānoju piedāvāt vērtēšanai jaunajā studiju programmā RTU 1.kursa studijās «Zīmēšana I» katedras sapulcē.

Paldies!